

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Oblastní odbor SRS
Zemědělská 1 a
613 00 Brno

Brno 21.9.2012
SRS 040808/2012

Zpráva č. 18 oblastního odboru BRNO o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 27.8. – 23.9.2012

1. Počasí

V průběhu sledovaného období převládalo letní počasí, tzv. babí léto s občasným deštěm. Příjemné denní teploty v rozmezí 20 °C až 28 °C byly několikrát přerušeny přechodem studené fronty, která přinesla ochlazení na teploty kolem 10 – 15 °C a důležité srážky s lokálními úhrny 30-55 mm. Noční teploty většinou kolem 8-10 °C. Od 19.9. bylo patrné ochlazení s nízkými nočními teplotami (3-5 °C).

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Dokončuje se setí ozimé řepky. Probíhá setí ozimých obilnin, preemergentní chemická ochrana proti plevelům a ošetření morforegulátory v řepce ozimé. Chemická likvidace výdrolu obilnin. Probíhá sklizeň jablek, révy vinné, brambor, kukuřice a zeleniny.

OBILNINY

KUKUŘICE (RF 87-89 BBCH)

*Růstová gáze: fyziologická zralost: černá skvrna /vrstva na bázi/ zrna: asi 60% sušiny v zrna
až plná zralost: zrna ztvrdlá a lesklá: asi 75% sušiny v zrna*

První výskyt **rzivosti kukuřice (*Puccinia sorghi*)** na listech byl zjištěn na okrese Znojmo (Hodonice, 17.9.). Lokální střední až silný výskyt byl sledován na okrese Znojmo (Bantice, Vrbovec).

První výskyt **bílorůžové hniloby obilek kukuřice (*Fusarium spp.*)** na palicích byl zaznamenán na okresech Brno-venkov (Lysice, 11.9.), Kroměříž (Morkovice, 12.9.), (Litenčice, 6.9.) a Uherské Hradiště (Dolní Němčí, 10.9.).

První výskyt imag, larev i vajíček **svilušky chmelové (*Tetranychus urticae*)** na listech byl objeven na okrese Znojmo (Hodonice, 17.9.). Lokální střední až silný výskyt byl sledován na okrese Znojmo (Bantice, Načeratice, Vrbovec).

Pokračuje silný nálet imag **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)** do feromonového lapače na okresech Znojmo (Bohutice, Hodonice), Hodonín(), Zlín (Napajedla, 30.8. a 4.9.), Kroměříž (Vážany) a Břeclav (Hrušky). Další vrchol letu byl zaznamenán na okrese Znojmo (Bohutice, 24.8. a Hodonice, 27.8.). Zjištěn první výskyt poškození kořenů rostlin kukuřice larvami (tzv. husí krky) v okrese Břeclav (Podivín, 6.9.). Poškození palic a listenů způsobené dospělci zaznamenáno na okrese Břeclav (Hustopeče, Lanžhot, Velké Pavlovice).

Pozorování se provádí v porostech všech typů kukuřic v oblasti kontinuálního šíření, přednostně na pozemcích osetých kukuřicí i v předchozím roce nebo s výskytem plevelných rostlin – výdrolu kukuřice v následné plodině v předchozím roce, nebo na pozemcích se zkráceným osevním postupem. Monitoring výskytu dospělců na lepových deskách se provádí minimálně jednou týdně v období od 20.června do poloviny října.

První výskyt housenky **zavíječe kukuřičného (*Ostrinia nubilalis*)** v palici zjištěn v okrese Kroměříž (Litenčice, 6.9.).

VÝDROL PŠENICE OZIMÉ

Lokální střední výskyt imag **kříška polního (*Psammotettix alienus*)** byl zjištěn smýkáním na okresech Znojmo (Šatov, 20.9.), Kroměříž (Chvalčov, 18.9., Lutopecny, 6.9., Litenčice, 11.9.), Vsetín (Lhota u Vsetína, 18.9.). Silný výskyt zaznamenán na okrese Kroměříž (Kroměříž, 30.8.).

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 00-19)

Růstová fáze: suché semeno (v této fázi jsou semena mořena) až 9 a více listů vyvinuto

První výskyt **plísně zelné (*Peronospora parasitica*)** na děložních listech byl sledován na okrese Znojmo (Tasovice nad Dyjí, 30.8.), Vsetín (Kunovice, 18.9.) a Kroměříž (Zlobice, 11.9., Hoštice u Litenčic, 17.9., Jarohněvice, 17.9.).

První výskyt larev **bělásky zelného (*Pieris brassicae*)** na listech byl objeven na okrese Brno – venkov (Smolín, 11.9.).

První výskyt imag **dřepčíka olejkového (*Psylliodes chrysocephalus*)** na listech zjištěn v okresech Zlín (Dolní Ves, 4.9.), Uherské Hradiště (Prakšice, 5.9.), Břeclav (Boleradice, 6.9.) a Kroměříž (Zlobice, 11.9.). Lokálně střední výskyt imag v Mörickeho miskách zaznamenán v okrese Kroměříž (Zlobice, 20.9.).

První výskyt typických požírků od imag **dřepčků (*Phyllotreta spp.*)** na listech byl zaznamenán na okresech Brno – venkov (Smolín, 30.8.), Uherské Hradiště (Prakšice, 5.9.), Kroměříž (Zlobice, 6.9., Hoštice u Litenčic, 17.9., Jarohněvice, 17.9.) a Zlín (Dolní Ves, 4.9.).

První výskyt imag **molice vlašovičnickové (*Aleyrodes proletella*)** na listech byl zaznamenán na okrese Znojmo (Tasovice nad Dyjí, 30.8.). První výskyt imag, vajíček i larev zaznamenán na okresech Zlín (Dolní Ves, 4.9.) a Uherské Hradiště (Prakšice, 5.9.).

První výskyt housenky **múry zelné (*Mamestra brassicae*)** na listech byl zjištěn na okrese Znojmo (Tasovice nad Dyjí, 20.9.).

První výskyt imag **pílatky řepkové (*Athalia rosae*)** v Mörickeho miskách byl zjištěn na okrese Brno – venkov (Smolín, 30.8.). První výskyt housenic na listech se slabou intenzitou byl objeven na okrese Znojmo (Tasovice nad Dyjí, 10.9.).

První výskyt larev **zápředníčka polního (*Plutella xylostella*)** na listech byl sledován na okrese Brno – venkov (Smolín, 11.9.) a Znojmo (Tasovice nad Dyjí, 10.9.).

První výskyt imag **pílatky řepkové (*Athalia rosae*)** v Mörickeho miskách byl zjištěn na okrese Znojmo (Tasovice nad Dyjí, 23.8.).

První výskyt **dřepčků (*Phyllotreta spp.*)** na listech byl zaznamenán na okrese Znojmo (Tasovice nad Dyjí, 22.8.).

OKOPANINY

ŘEPA CUKROVKA (RF 39-49 BBCH)

Růstová fáze: plodina úplně zapojena v porostu, listy pokrývají 90% povrchu půdy až kořen dosáhl sklizňové velikosti

Pokračující střední až silné výskyty **skvrnatičky řepné (*Cercospora beticola*)** na listech byly sledovány na okrese Znojmo (Hnízdo, Mackovice). Střední výskyt vyhodnocen na okrese Kroměříž (Morkovice, 11.9.).

První a zároveň lokálně silný výskyt **svilušky chmelové (*Tetranychus urticae*)** na listech byl objeven na okrese Znojmo (Mackovice, 28.8.).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

HRUŠEŇ (RF 85-87 BBCH)

Růstová fáze: pokročilé zrání, nárůst intenzity odrůdově specifického zbarvení až sklizňová zralost

Ohniskový silný výskyt **septoriové skvrnitosti listů hrušně (*Mycosphaerella sentina*)** byl zaznamenán na okresech Zlín (Žlutava, 18.9.) a Vsetín (Kladeruby, 18.9.).

JABLOŇ (RF 85-87 BBCH)

Růstová fáze: pokročilé zrání, nárůst intenzity odrůdově specifického zbarvení až sklizňová zralost

Ohniskový silný výskyt živých štítků **štítenky zhoubné (*Quadraspidiotus perniciosus*)** na plodech zjištěn v okresech Uherské Hradiště (Nedakonice, 17.9.) a Zlín (Žlutava, 18.9.).

Zaznamenáno střední poškození plodů larvami **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** na okrese Břeclav (Velké Bílovice).

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 10.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Ošetření je třeba zahájit 7-8 dní po vrcholu letu první nebo druhé generace. Proti první generaci se ošetřuje jen při malé náсадě květenství, nebo při mimořádně silném výskytu motýlů ve feromonovém lapači. Ošetření proti druhé generaci je účelné pokud se ve feromonovém lapači zjistí při dvou až tří denním intervalu 8-10 dospělců v průměru na jeden lapač. Trvá-li let motýlů delší dobu, je možno ošetření zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu.

Zaznamenána lokálně střední intenzita poškození plodů slupkovými obaleči: **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)**, **obaleče zimolezového (*Adoxophyes orana*)**, **obaleče ovocného (*Pandemis heparana*)**, **obaleče zahradního (*Archips podanus*)** a **obaleče růžového (*Archips rosanus*)** v okrese Břeclav (Velké Bílovice).

Ve feromonových lapácích na okrese Kroměříž (Jarohněvice, Vážany) zaznamenány obecně slabé výskyty imag samců **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)**, **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)**, **obaleče trnkového (*Grapholita janthinana*)**, **obaleče zimolezového (*Adoxophyes orana*)** a **obaleče slivoňového (*Cydia lobarzewskii*)**.

Peckoviny

BROSKVOŇ (RF 91 BBCH)

Růstová fáze: ukončen růst letorostů, terminální pupen vyvinut, listy ještě úplně zelené

Laboratorně potvrzena fytoplasma evropské žloutenky peckovin (*European stone yellows phytoplasma*) byla zjištěna na okrese Zlín (Žlutava, 27.8.) a Brno (14.8.).

MERUŇKA (RF 91 BBCH)

Růstová fáze: ukončen růst letorostů, terminální pupen vyvinut, listy ještě úplně zelené

Laboratorně potvrzena fytoplasma evropské žloutenky peckovin (*European stone yellows phytoplasma*) byla objevena na okrese Zlín (Žlutava, 27.8.).

SLIVŮŇ (RF 89-91 BBCH)

Růstová fáze: konzumní zralost, plody mají typickou chuť a optimální pevnost až ukončen růst letorostů, terminální pupen vyvinut, listy ještě úplně zelené

Ohniskový silný výskyt řzivosti slivoně (*Tranzschelia pruni-spinosae*) na listech zjištěn v okrese Zlín (Fryšták, 4.9.). První výskyt na listech byl objeven na okrese Kroměříž (Šelešovice, 30.8.).

Střední výskyt tetovničky švestky (*Phyllosticta prunicola*) na listech byl zaznamenán na okrese Kroměříž (Šelešovice, 30.8.).

Slabé výskyty imag samců obaleče švestkového (*Cydia funebrana*) a obaleče východního (*Cydia molesta*) ve feromonových lapácích byly zaznamenány na okrese Kroměříž (Šelešovice).

RÉVA VINNÁ RF 85-89 BBCH)

Růstová fáze: zaměkání (mėknutí) bobulí až sklizňová zralost

První výskyt chřadnutí a odumírání révy (*Phaeomoniella chlamydospora*) bylo sledováno na okrese Znojmo (Hrádek u Znojma, 10.8.), další projevy zaznamenány lokálně také v rámci okresu Břeclav.

Další příznaky výskytu fytoplazmového žloutnutí a červenání listů révy (*Potato stolbur phytoplasma*) byly zjištěny v okrese Břeclav (Rakvice, Němčičky). Laboratorně potvrzen výskyt v okresech Uherské Hradiště (Ořechov), Hodonín (Netčice u Kyjova, Znojmo (Dyje, Micmanice).

Lokálně střední výskyt padlí révy (*Uncinula necator*) na listech zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Polešovice, 17.9.).

Pozorování se provádí po odkvětu až do počátku zaměkání v intervalu 14 dní. Na označených keřích, pozoruje 200 hroznů a určí se stupeň napadení.

Ošetřuje se v intervalu 7-14 dnů, podle stupně ohrožení porostu a typu přípravku, až do fáze zaměkání.

Lokálně střední výskyt šedé hniloby hroznů révy (*Botryotinia fuckeliana*) v hroznech zjištěn v okrese Břeclav (Perná, 20.9.).

HLOH

Původce bakteriální spály jabloňovitých rostlin (*Erwinia amylovora*) – laboratorně ověřený pozitivní výskyt na letorostech zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Ostrožská Nová Ves, 27.8.).

Za oblastní odbor Brno zpracovala: Ing. Eliška Kopřivová